ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №12

Дискові накопичувачі у Linux

Мета роботи: навчитися одержувати основні відомості про дискові накопичувачі у Linux; навчитися основ монтування у Linux

Інструменти: У ході виконання лабораторної роботи було використано операційну систему Linux Mint, яка ϵ форком Ubuntu і ϵ повністю сумісною з ним. Єдиною помітною відмінністю ϵ її зовнішній вигляд. Також було використано Windows 10 LTSC.

Завдання №12.1

1. Виведіть на екран вміст каталогу /dev та відшукайте у ньому файли, які відповідають розділам внутрішнього дискового накопичувача (віртуального чи реального). Випишіть у звіт імена цих файлів.

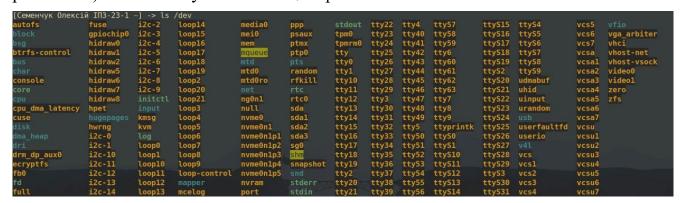

Рис. 1 Вміст каталогу /dev

- nvme0;
- nvme0n1;
- nvme0n1p1;
- nvme0n1p2;
- nvme0n1p3;
- nvme0n1p4;
- nvme0n1p5;
- 2. Спробуйте дізнатися більше, переглянувши розширений вміст каталогу /dev/disk/by-id чи /dev/disk/by-label. Які імена/ідентифікатори у відповідних дисків?

					ДУ«Житомирська політехніка».25.121.27.000 — Лр12			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				
Розроб.		Семенчук О.А.				Літ.	Арк.	Аркушів
Перевір.		Микитинець Е. В.			Звіт з		1	5
Керівник								
Н. контр. Зав. каф.					лабораторної роботи ФІКТ Гр. ІПЗ		3-23-1[2]	

```
otal 0
                                        2025 nvme-eui.000000000000000000026b7382243fe15 -> ../../nvme0n1
rwxrwxrwx 1 root root 13 May
rwxrwxrwx 1 root root 15 May
                                        2025 nvme-eui.0000000000000000000026b7382243fe15-part1 -> ../../nvme0nlp1
rwxrwxrwx 1 root root 15 May
                                        2025 nvme-eui.0000000000000000000026b7382243fe15-part2 -> ../../nvme0n1p2
                                        rwxrwxrwx 1 root root 15 May
rwxrwxrwx 1 root root 15 May 7 2025 nvme-eui.00000000000000000026b7382243fe15-part4 -> ../../nvme0nlp4
rwxrwxrwx 1 root root
                                        2025 nvme-eui.0000000000000000000026b7382243fe15-part5 -> ../../nvm
                           15 May
                                        2025 nvme-KINGSTON 0M8SEP4512Q-AA_50026B7382243FE1 -> ../../nvme0n1
rwxrwxrwx 1 root root 13 May
rwxrwxrwx 1 root root 13 May 7 2025 nvme-KINGSTON_OM8SEP4512Q-AA_50026B7382243FE1 1 -> ../../nvme0n1.rwxrwxrwx 1 root root 15 May 7 2025 nvme-KINGSTON_OM8SEP4512Q-AA_50026B7382243FE1_1-part1 -> ../../n
rwxrwxrwx 1 root root 15 May 7 2025 nvme-KINGSTON_OM8SEP4512Q-AA_50026B7382243FE1_1-part2 -> ../../n
rwxrwxrwx 1 root root 15 May 7 2025 nvme-KINGSTON_OM8SEP4512Q-AA_50026B7382243FE1_1-part3 -> ../../nvme0n1p3 rwxrwxrwx 1 root root 15 May 7 2025 nvme-KINGSTON_OM8SEP4512Q-AA_50026B7382243FE1_1-part4 -> ../../nvme0n1p4
                                        2025 nvme-KINGSTON 0M8SEP4512Q-AA 50026B7382243FE1 1-part5 ->
rwxrwxrwx 1 root root 15 May
                                        2025 nvme-KINGSTON_OM8SEP4512Q-AA_50026B7382243FE1-part1 -> ../../nvme0nlp1
2025 nvme-KINGSTON_OM8SEP4512Q-AA_50026B7382243FE1-part2 -> ../../nvme0nlp2
rwxrwxrwx 1 root root 15 May
rwxrwxrwx 1 root root
                           15 May
rwxrwxrwx 1 root root 15 May
                                        2025 nvme-KINGSTON_0M8SEP4512Q-AA_50026B7382243FE1-part3 -> ../../nvme0n1p3
rwxrwxrwx 1 root root 15 May
                                        2025 nvme-KINGSTON_OM8SEP4512Q-AA_50026B7382243FE1-part4 -> ../../nvm
                                               nyme-KINGSTON 0M8SEP45120-44 50026B7382243EE1-par
```

Рис. 2 Вміст каталогу /dev/disk/by-id

```
[Семенчук Олексій ІПЗ-23-1 ~] -> ls -l /dev/disk/by-label total 0 lrwxrwxrwx 1 root root 15 May 7 2025 UEFISHELL -> ../../nvme0n1p1 lrwxrwxrwx 1 root root 15 May 7 2025 WINDRIVER -> ../../nvme0n1p4
```

Рис. 3 Вміст каталогу /dev/disk/by-label

Завлання №12.2

1. За допомогою команди fdisk виведіть відомості про дискові розділи у вашій Linux-системі.

```
Disk /dev/nvme0n1: 476,94 GiB, 512110190592 bytes, 1000215216 sectors
Disk model: KINGSTON OM8SEP4512Q-AA
Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes
Sector size (logical/physical): 512 bytes / 512 bytes
I/O size (minimum/optimal): 512 bytes / 512 bytes
Disklabel type: gpt
Disk identifier: 1F6A72B3-0655-4CE7-8FC6-ED53B4E2CC31
Device
               Start
                              Sectors
                                      Size Type
/dev/nvme0n1p1 2048
                      2099199
                              2097152
                                      1G EFI System
/dev/nvme0n1p2
             2099200
                      2131967
                               32768
                                      16M Microsoft reserved
/dev/nvme0n1p3 2131968 738226175 736094208
                                      351G Microsoft basic data
Partition table entries are not in disk order.
```

Рис. 3 Результат команди sudo fdisk -1

- 2. Проаналізувавши вивід команди fdisk, перелічіть наявні дискові розділи. Про кожний розділ вкажіть:
  - ім'я відповідного файлу у каталозі /dev
  - чи є розділ завантажувальним?
  - яку файлову систему використовує розділ? для яких потреб

використовується розділ?

		Семенчук О.А.			
		Микитинець Е. В.			ДУ «Житомирська політехніка».25.121.27.000 — Лр12
Змн	Апк	№ докум	Підпис	Лата	

<u>Арк.</u> 2

Device	Boot	File System
/dev/mvme0n1p1	*	vfat
/dev/mvme0n1p2		(System Reserved)
/dev/mvme0n1p3		ntfs
/dev/mvme0n1p4		ntfs
/dev/mvme0n1p5		ext4

Ha системах з UEFI утиліта fdisk не відображає завантажувальний диск тому для перегляду повного списку накопичувачів я скористався командою lsblk.

Семенчук Олексій ІПЗ-23-1 ~] nvme0n1p1 259:1 1**G**

Рис. 4 Завантажувальний розділ

Завдання №12.3

1. Використовуючи подані далі відомості, змонтуйте і розмонтуйте флешносій (GUI: автоматично і вручну, CLI: лише вручну).

Рис. 5 Автоматичне монтування

		Семенчук О.А.			
		Микитинець Е. В.			ДУ «Житомирська політехніка».25.
Змн.	Апк.	№ докум.	Підпис	Лата	

121.27.000 – *П*р12

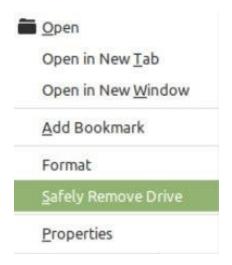

Рис. 6 Автоматичне розмонтування

```
[Семенчук Олексій ІПЗ-23-1 ~] -> sudo mount /dev/sdb1 /mnt/flash_drive/
[Семенчук Олексій ІПЗ-23-1 ~] -> ls /mnt/flash_drive/
```

Рис. 7 Ручне монтування

```
[Семенчук Олексій ІПЗ-23-1 ~] -> sudo umount /dev/sdb1
[Семенчук Олексій ІПЗ-23-1 ~] -> ls /mnt/flash_drive/
[Семенчук Олексій ІПЗ-23-1 ~] -> ■
```

Рис. 8 Ручне розмонтування

Завдання №12.4

1. На змонтованому флеш-носії засобами Linux створіть каталог Прізвище Група Підгрупи, а у ньому - порожній файл Номер варіанту.txt.

```
[Семенчук Олексій ІПЗ-23-1 ~] -> sudo umount /dev/sdb1
[Семенчук Олексій ІПЗ-23-1 ~] -> ls /mnt/flash_drive/
[Семенчук Олексій ІПЗ-23-1 ~] -> ■
```

Рис. 9 Створення папки та файлу

2. Виведіть вміст змонтованого флеш-носія, разом зі створеним вами каталогом і файлом.

Рис. 10 Вміст носія

Арк.

		Семенчук О.А.			
		Микитинець Е. В.			ДУ «Житомирська політехніка».25.121.27.000 – Лр12
Змн.	Апк	№ докум	Підпис	Лата	

Завдання №12.5

- 1. Використовуючи подані далі відомості:
- Чим монтування спільних каталогів вручну відрізняється від монтування вручну? - Ручне монтування виконується користувачем за допомогою команди mount, кожного разу після запуску системи.
- Який тип файлової системи треба вказати під час ручного монтування спільного каталогу VirtualBox? - vboxsf
  - Який спільний каталог називається постійним (permanent)?
  - налаштований у VirtualBox із прапорцем "Auto-mount"
  - доданий до /etc/fstab на гостьовій системі
- Де (у якому каталозі) шукати автоматично змонтований спільний каталог в Ubuntu? - Автоматично змонтовані спільні каталоги з VirtualBox зазвичай з'являються у директорії: /media/sf <directory name>

Завдання №12.6

З'ясуйте (і впишіть у звіт) відповідь на наступне запитання.

У файловій системі якої ОС - основної чи гостьової – зберігається спільний каталог і його вміст? - У спільному використанні папки між основно та гостьовою операційними системами, фізично спільний каталог і його вміст зберігаються у файловій системі основної ОС.

Висновок: У ході виконання лабораторної роботи було здобуто практичні навички з отримання основної інформації про дискові накопичувачі в операційній системі Linux за допомогою командного рядка. Було вивчено структуру пристроїв зберігання, розділів та файлових систем, а також засвоєно основи монтування і демонтування файлових систем.

		Семенчук О.А.		
		Микитинець Е. В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Арк.

5